

Oponentský posudek bakalářské práce

**Název práce: Hodnotový žebříček českého vojáka a jeho změny v souvislosti
s působením na misích v Afgánistánu**

Autor práce: Jaroslav Němec

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Mgr. Michal Novotný

Datum: 14. 5. 2019

Obsahová a formální stránka práce

Autor předkládá velmi propracovanou a působivou práci, která čerpá z jeho osobních zkušeností coby vojáka AČR. Rozhodl se v ní podělit o vnitřní pocity a hodnoty českého profesionálního vojáka, který je nasazen do bojové mise v Afgánistánu a musí se vyrovnávat s nečekanými kulturními, sociálními, klimatickými a hlavně válečnými šoky, které ho tam čekají. V teoretické části přibližuje Afgánistán - zemi kulturně a klimaticky zcela odlišnou, zaostalou, zdevastovanou a nebezpečnou, českému čtenáři na hony vzdálenou, exotickou a v podstatě nepochopitelnou.

Ve 2. kapitole teoretické části se autor věnuje působení českých vojáků nasazených do mírových operací v Afgánistánu, jak probíhá jejich příprava na zahraniční misi, její průběh a hrozící nebezpečí. Následně probírá návrat vojáků a jejich znovuzачlenění do každodenní pracovní činnosti profesionálního vojáka.

Ve 3. kapitole přináší pisatel rozličné teoretické pohledy na životní hodnoty a následně tento široký rámec zužuje na hodnoty české společnosti a nakonec přibližuje hodnotový žebříček českého vojáka, který vychází (nebo by měl vycházet) z etického kodexu vojáka AČR.

Velmi zajímavé jsou úvahy o vlivu profesionalismu, kterým prochází AČR po vzoru ostatních států NATO, na posun ve vnímání vojenské služby. Dříve, za dob povinné vojenské služby, všichni mladí muži sloužili v armádě a tudíž lze říci, že naplňovala pojem „lidová armáda“, tehdy byl kladen důraz na čestné poslání při obraně vlasti, dnes se, jak

píše autor, armáda stala v podstatě zaměstnavatelem, vojáci jsou v zaměstnaneckém poměru k ní, což přináší některé jevy tržního charakteru. Posun nastal i v poslání AČR, a to směrem od obranných cílů AČR k operacím tzv. peacekeepingového charakteru, který se vzdaluje původnímu poslání z dob studené války. Jak ukazují průzkumy, které pisatel zveřejňuje, vojáci se do těchto zahraničních mírových misí nehlásí z touhy bránit vlast, ale v zásadě z profesně finančních důvodů.

Nejpůsobivější částí této BP je bezesporu narativní příběh českého vojáka, který velmi detailně, upřímně a neskrývaně odhaluje své zážitky a nejniternější pocity před odletem na misi, během ní a po návratu z ní. Hluboký hodnotový převrat, který během válečného nasazení prodělá a sděluje, je opravdovým vrcholem celé práce. Velmi mě zaujalo vojákovo rozčarování a deziluze nad marností vojenských zásahů v nešťastném Afgánistánu. Jeho opakované návraty do této země ho v podstatě utvrdily v tom, že tamní situace je vojensky neřešitelná, marná a nesmyslná.

Nelze opomenout to hlavní, po návratu a prožitých útrapách, strachu, špíně, nepohodlí, absenci soukromí a ztrátách na životech, vrací se jiný, lidštější, voják - zocelenější, okoralejší ale ryzejší. Váží si života jako takového, opravdového přátelství, rodiny, bezpečí a prosperity v míru. Možná to zní pateticky, ale dřívější problémy se mu jeví malicherné a rodinné citové vazby nabývají na hodnotě. Loučení a shledávání získávají nový rozměr. V tomto kontextu na mě udělala silný dojem i pasáž, v níž voják, navrátilivší se z třetí mise, pochopí, jak důležité je „netlačit na pilu“, nechat zprvu věci běžet v zaběhaných kolejích, které opuštěná manželka/družka zavedla za nepřítomnosti svého druhá, neboť přílišná horlivost a snaha opětovně zaujmout plnohodnotnou roli manžela/otce může mít zejména na děti nečekaně silný dopad.

Tato práce, jež si může rozsahem i propracovaností klást mnohem vyšší cíle, si zaslouží jen a jen samé superlativy, a to jak po stránce obsahové, tak po stránce formální a jazykové. Bylo pro mne ctí, poučením a hlubokým zážitkem tuto práci číst a oponovat.

Práce si bezesporu zaslouží známku **výborně**.

Mgr. Michal Novotný